

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/4/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121573345
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:6121573345.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., so sídlom Želetavská 1525/1, Michle (Praha 4), 140 00 Praha, IČO: 64948242, konajúci prostredníctvom organizačnej zložky: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., pobočka zahraničnej banky, so sídlom Šancová 1/A, 813 33 Bratislava, IČO: 47 251 336, právne zastúpený: Nosko & Partners s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Podjavorinskej 2, 811 03 Bratislava, IČO: 36 860 107, proti žalovanej: M. V. Z., nar. X.X.XXXX, trvale bytom K. XXX/XX, XXX XX W., právne zastúpená: RIEDL advokátska kancelária s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Slovenská 46, 080 01 Prešov, IČO: 54 359 490, o zaplatenie 71.429,58 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. SK-6Csp/38/2022-175 zo dňa 25. novembra 2024, taktó jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 71 429,58 eura s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 71 402,91 eura od 18.7.2019 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
II. Žalobcovi priznáva proti žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu, o ktorých výške bude rozhodnuté v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 39, § 52 odsek 1, 2, § 53 odsek 9, § 54 odsek 1, § 517 odsek 2, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 369, § 497 odsek 1 až 3 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“), § 2 odsek 1 písm. b), § 11 odsek 2, 3, § 13 odsek 3, 4, § 15 odsek 1, 2 zákona č. 90/2016 Z.z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o úveroch na bývanie“).

3. Vychádzal zo zistenia, že predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy úveru poskytnutého podľa Zákona o úveroch na bývanie spotrebiteľovi - žalovanej na základe zmluvy o úvere. Mal za preukázané, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou sa spravuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka a právnych predpisov, ktoré upravujú právne predpisy spotrebiteľského charakteru. V konaní nebolo sporné, že žalobca so žalovanou uzatvoril Zmluvu o úvere na bývanie č. G. zo dňa 30.11.2017, na základe ktorej jej poskytol žalobca úver v pôvodnej celkovej výške 85.490 Eur. Bolo nepochybné, že časť obsahu Zmluvy o úvere určujú Obchodné podmienky na poskytovanie úverov na bývanie a hypotekárnych úverov účinné od 21.03.2016. Po preskúmaní úverovej zmluvy bol súd prvej inštancie toho názoru, že zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka a Zákona o úveroch na bývanie. Bol toho názoru, že zmluva o úvere obsahuje povinné náležitosti namietané žalovanou. Vypočutý svedok M.

Y. poprel tvrdenie žalovanej, že do zmluvy o úvere bola zakomponovaná zmluva o kreditnej karte, ktorá by ovplyvnila úrokovú sadzbu. Potvrdil, že kreditná karta mala samostatnú zmluvu a že hypotekárny úver bol splácaný prostredníctvom bežného účtu ako splátkového a čo sa týka kreditnej karty, tá sa spláca na iné číslo účtu. Z predložených listinných dôkazov mal za preukázané, že úver bol zosplatnený v plnom súlade so zákonom. Možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru pre nezaplatenie niektorej splátky v súlade s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka za dodržania podmienok podľa § 53 odsek 9 Občianskeho zákonníka bola jednoznačne a výslovne dohodnutá v rámci Zmluvy o úvere. Konkrétne ustanovenie čl. X. osobitné ustanovenia bod. 2 Zmluvy o úvere a súčasne v ustanovení čl. 10 odsek 5. písm. a) Obchodných podmienok. Súd prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade, ako to vyplýva z listinných dôkazov, ktoré predložil žalobca, nedošlo k porušeniu ustanovenia § 8 odsek 4 písm. b) Zákona o úveroch na bývanie v kontraktnej fáze pri uzatváraní predmetného úveru. Žalobca si pred poskytnutím úveru na bývanie splnil všetky povinnosti, ktoré sú na žalobcu v tejto súvislosti kladené v zmysle ustanovenia § 8 ako aj Opatrenia Národnej banky Slovenska č. 10/2016, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie. Po konštatovaní, že úver nie je bezúročný a bez poplatkov a že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru je v súlade so zákonom, sa zaoberal dlžnou sumou. Z prehľadu splátok mal súd za preukázané, že žalovaná počas splácania úveru na istinu uhradila spolu 14.087,09 Eur (85.490 - 14.087,09 = 71.402,91). Na základe uvedeného súd prvej inštancie žalobe žalobcu vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. rozsudku.

4. Proti rozsudku podala odvolanie žalovaná. Navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietala konanie súdu v prospech silnejšej strany. Žalobca v konaní výslovne na autonómnu žiadosť súdu, predložil listinné dôkazy, ktoré mali preukazovať splnenie jeho povinnosti skúmať bonitu žalovanej pred poskytnutím úveru. Je nepochybné, že tieto dôkazy majú priamy zákonný vplyv na predmet sporu a to z pohľadu na to, či má žalobca právo na zaplatenie celej žalovanej sumy, alebo či mu po čiastočnom späťvzati žaloby vznikne právo aspoň na uplatnenie omeškaných splátok ku dňu meritórneho rozhodnutia súdu. Súd žiadnym spôsobom uznesením nerozhodol, či zmenu žaloby po predložení žiadanych listinných podkladov pripúšťa alebo nie. V danom prípade podľa ustanovenia § 15 odsek 2 Zákona o úveroch na bývanie, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou, nemôže žiadať o zaplatenie všetkých splátok naraz. Zo žaloby, ani z ďalšieho priebehu konania žiadnym spôsobom nevyplývalo, že pred poskytnutím úveru preskúmal bonitu z pohľadu dlžníčky. Akonáhle nie je možné postupovať podľa § 15 odsek 2, tak mu nevzniklo právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť tohto úveru, a to znamená, že vo veľkej časti je podaná žaloba predčasne. Poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci sp.zn. 24CoCsp/1/2024, zo dňa 22.02.2024. Z predložených listinných vyplýva, že žalobca sa žiadnym spôsobom nedotazoval na výšku výdavkoch žalovanej a preto o nich nemal žiadnu predstavu. Ďalej namietala, že Zmluva o úvere na bývanie z 30.11.2017, neobsahovala náležitosti v zmysle § 13 odsek 4 písm. j) Zákona o úveroch na bývanie. V priebehu konania žalovaná akcentovala skutočnosť, že zmluva o používaní kreditnej karty, sa javí ako súčasť zmluvy o úvere na bývanie, nakoľko tá podmienka ohľadne výšky úrokovej sadzby je včlenená do čl. VII bod. 1 a druhá odrážka. Teda úroková sadzba v zmluve síce uvedená je, ale jej výška je stanovená na podmienky, na ktoré byť stanovená nemá. Uviedla tiež, že z obsahu zmluvy vyplýva, že pri poskytnutí bol splatný poplatok poplatku za zaradenie do poistenia schopnosti splácať Úver v sume 2.490 Eur, ktorý bol splatný jednorazovo v deň podpisu zmluvy, a bol žalobcom započítaný voči sume poskytnutého úveru. Poukázala na rozhodnutie č. 49 zverejnené v zbierke stanovísk NS SR 4/2022, ktoré uvádza, že poplatok zrazený s istiny hneď pri uzavretí zmluvy nemožno zahrnúť do celkovej výšky úveru. Do výpočtu RPMN bol teda zahrnutý údaj, ktorý ním byť nemal, a preto je jeho výsledná hodnota nesprávna. Splatenie úveru poskytnutého na základe zmluvy o úvere bolo dohodnuté na 361 mesačných splátok, čo v tomto prípade znamená do 15.06.2048. Žalobca úver zosplatnil dňa 17.07.2019 a presne táto neproporcionalita medzi uplynutím času od poskytnutia úveru do jeho zosplatnenia, v kontraste s celkovou dohodnutou dobou splatnosti znamená, že súd bol povinný preskúmať neprijateľnosť zmluvnej podmienky o možnosti úver zosplatiť. To sa v tomto prípade nestalo.

5. K odvolaniu žalovanej podal vyjadrenie žalobca. Navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. Názor žalovanej, že jeho úkonom by malo dôjsť k zmene žaloby považuje žalobca za nesprávny a výslovne popiera. V zmysle názorov odbornej verejnosti platí, že za zmenu žaloby nemožno považovať ani doplnenie alebo spresnenie skutkového stavu. Ako vyplývalo z vykonaného dokazovania, žalobca pri poskytovaní úveru žalovanej dostatočne a plne v súlade s právnymi predpismi skúmal bonitu žalovanej, a to tak v súlade s ustanovením § 8 Zákona o úveroch na bývanie, ako aj Opatrenia Národnej banky Slovenska č. 10/2016, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať

úver na bývanie. Žalobca pri skúmaní bonity v prvom rade vychádzal z údajov poskytnutých samotnou žalovanou v žiadosti o poskytnutie úveru ako aj potvrdení o výške príjmu. Z predloženej vyplnenej a žalovanou podpísanej žiadosti o poskytnutie úveru jednoznačne vyplýva, že v čase jej spísania bola slobodná a bez detí a žalovaná v časti mesačné výdavky neuviedla žiadnu sumu. Ďalej vo vzťahu k záväzkom voči žalobcovi ako banke, iným bankám ako aj nebankovým subjektom uviedla, že nemá žiadne záväzky. Vzhľadom na uvedené žalobca uvádza, že nie je pravda, že by výdavky žalovanej neboli z jeho strany skúmané. Výdavky žalovanej žalobca teda riadne skúmal, ale bola to samotná žalovaná, ktorá žiadne výdavky v žiadosti o poskytnutie úveru neuviedla. Keďže žalovaná žiadne mesačné výdavky neuviedla, t.j. boli nižšie ako životné minimum, žalobca pri výpočte schopnosti žalovanej splácať úver odpočítal sumu životného minima platného v čase žiadosti na 1 dospelú osobu slobodnú bez detí, t.j. sumu vo výške 199,48 Eur. Vykonanie jednotlivých úkonov v konaní pred súdom prvej inštancie preukázal žalobca aj „check list-om“, v ktorom sú detailne opísané všetky procesy a úkony vykonané žalobcom pri posudzovaní schopnosti žalovanej splácať úver. Žalovaná v odvolaní tvrdí, že zmluva o úvere neobsahuje podmienku podľa ustanovenia § 13 odsek 4 písm. j) Zákona o úveroch na bývanie, avšak tvrdenie žalovanej uvedené v odvolaní je opakujúcim sa tvrdením, ktoré prednášala už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorým sa súd prvej inštancie náležite vysporiadal v bode 27 rozsudku. Vo vzťahu k tvrdeniu žalovanej o previazanosti kreditnej karty so zmluvou o úvere žalobca uvádza, že nepravdivosť tohto tvrdenia žalovanej bola preukázaná okrem iného aj samotným výsluchom svedka, z ktorého vyplynulo, že úver poskytnutý formou kreditnej karty bol samostatným, t.j. ďalším úverom, a to na základe zmluvy o karte, pričom tieto úvery neboli v žiadnom prípade viazané alebo vzájomne prepojené. Uviedol tiež, že výška RPMN uvedená v zmluve o úvere bola vypočítaná správne pri zohľadnení všetkých podstatných skutočností. Žalovaná v odvolaní tvrdí, že zosplatnenie úveru mal súd prvej inštancie preskúmať z hľadiska, či nešlo o neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to vzhľadom na neproporcionalitu medzi uplynutím času od poskytnutia úveru do jeho zosplatnenia, v kontraste s celkovou dohodnutou dobou splatnosti. Žalobca aj toto tvrdenie považuje za absolútne nedôvodné, pričom má jednoznačne za to, že zosplatnenie úveru bolo vykonané v celom rozsahu v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi v čase jeho vykonania, a v žiadnom prípade sa nejedná o neprimeranú zmluvnú podmienku.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ustanovenia § 34 odsek 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, (ďalej len „C.s.p.“), vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovení § 379 a § 380 C.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 30.11.2017 bola medzi žalobcom ako bankou/veriteľom a žalovanou ako dlžníkom uzatvorená Zmluva o úvere na bývanie č. N. (ďalej len „Zmluva o úvere“), na základe ktorej mal žalobca poskytnúť žalovanej úver vo výške 85.490 Eur. Žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver vrátiť v 361 splátkach, pričom prvá splátka bola len splátka úroku. Výška mesačných splátok počas lehoty na čerpanie úveru bola 63,41 Eur a výška anuitnej splátky 270,67 Eur pre prvé obdobie fixácie. Celková čiastka, ktorú musel dlžník zaplatiť bola 97.504,61 Eur, pričom konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na deň 15.06.2048.

8. Listom zo dňa 17.07.2019 označeným ako „Oznámenie o predčasnej splatnosti úveru a výzva na úhradu celého zostatku úveru - posledný pokus o zmier“ žalobca žalovanej oznámil, že banka využila svoje právo požadovať zaplatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom a úver sa stal splatným dňa 17.07.2019.

9. Listom zo dňa 23.11.2021 označeným ako „Výzva na úhradu záväzku“ žalovaný požiadal žalovanú o úhradu dlžnej sumy v lehote 10 dní od doručenia výzvy.

10. Podľa ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej

zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa ustanovenia § 52a Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, ak sú uzatreté viaceré spotrebiteľské zmluvy pri tom istom rokovaní alebo sú zahrnuté do jednej listiny, posudzuje sa každá z týchto zmlúv samostatne. Ak však z povahy zmlúv alebo stranám známeho účelu zmlúv uvedených v odseku 1 pri ich uzavretí zrejme vyplýva, že tieto zmluvy sú od seba vzájomne závislé, vznik každej z týchto zmlúv je podmienkou vzniku ostatných zmlúv. Zánik jednej z týchto zmlúv iným spôsobom než splnením alebo spôsobom nahrádzajúcim splnenie spôsobuje zánik ostatných závislých zmlúv, a to s obdobnými právnymi účinkami.

12. Podľa ustanovenia § 2 odsek 1 písm. b) Zákona o úveroch na bývanie v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o úvere na bývanie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi úver na bývanie a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené s poskytnutým úverom.

13. Podľa ustanovenia § 8 odsek 1 Zákona o úveroch na bývanie v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, veriteľ je povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať úver na bývanie, a to pred uzatvorením zmluvy o úvere na bývanie alebo pred zmenou zmluvy o úvere na bývanie týkajúcou sa výrazného navýšenia celkovej výšky úveru na bývanie.

Podľa odseku 2, pri posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie sa zohľadňuje najmä schopnosť spotrebiteľa dodržať povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere na bývanie a potrebné a primerané skutočnosti, ktoré by mohli ovplyvniť schopnosť spotrebiteľa splácať úver na bývanie počas celej doby trvania zmluvy o úvere na bývanie. Veriteľ pri posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie berie do úvahy najmä čas, na ktorý sa poskytuje úver na bývanie, výšku poskytnutého úveru na bývanie, príjem spotrebiteľa, výdavky spotrebiteľa, účel použitia úveru na bývanie a ďalšie finančné a ekonomické okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na schopnosť spotrebiteľa dodržať povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere na bývanie.

14. Podľa ustanovenia § 11 odsek 1 Zákona o úveroch na bývanie v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, informácie na účely § 8 ods. 1 získava veriteľ

- a) z interných alebo hodnoverných externých zdrojov,
- b) od spotrebiteľa,
- c) od finančného agenta.

Podľa odseku 2, veriteľ je povinný zabezpečiť, aby informácie o príjmoch spotrebiteľa na účel posúdenia schopnosti splácať úver na bývanie boli dokladované alebo overené prostredníctvom interného zdroja alebo hodnoverného externého zdroja, ktorý je nezávislý od spotrebiteľa.

Podľa odseku 3, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné, zrozumiteľné a nezávisle overiteľné informácie potrebné pre posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie vrátane výdavkov spotrebiteľa, a to v dostatočnom časovom predstihu pred uzatvorením zmluvy o úvere na bývanie; tým nie je dotknutá povinnosť veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy.

Podľa odseku 4, ak spotrebiteľ nespĺnil povinnosť podľa odseku 3, veriteľ vyzve spotrebiteľa na odstránenie a nápravu zistených nedostatkov v primeranej lehote.

Podľa odseku 5, veriteľ je povinný upozorniť spotrebiteľa, že ak poskytne informácie, na základe ktorých nie je veriteľ schopný posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať úver na bývanie, alebo odmietol poskytnúť informácie alebo potvrdenie potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie, nemôže byť úver na bývanie poskytnutý.

Podľa odseku 6, ustanoveniami odsekov 1 až 5 nie sú dotknuté ustanovenia osobitného predpisu.

15. Podľa ustanovenia § 15 odsek 1, poskytnutý úver na bývanie sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o úvere na bývanie nemá písomnú formu podľa § 13 ods. 2,

b) zmluva o úvere na bývanie neobsahuje náležitosti podľa § 13 ods. 4 písm. a) až l), s) a ab),

c) v zmluve o úvere na bývanie je uvedená nesprávna ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa odsek 2, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 8 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru na bývanie. Pri hrubom porušení povinností podľa § 8 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinností podľa § 8 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie.

16. Podľa ustanovenia § 220 odsek 2 C.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

17. Úlohou súdov ako orgánov verejnej moci je poskytovať súdnu ochranu, a to predovšetkým tým, že konajú spôsobom, ktorý ustanovuje zákon. Povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie však v žiadnom prípade nemožno označiť iba za formálnu požiadavku zákona. Táto povinnosť je úzko spojená so základnými právami účastníkov konania, ktoré sú chránené ústavou a medzinárodnými dokumentami o ľudských právach, ktorými je Slovenská republika viazaná. Povinnosť súdu poskytnúť dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (duty to give sufficient reasons for the decision) je podľa dlhodobu ustálenej judikatúry ESLP súčasťou procesných záruk práva na spravodlivé súdne konanie, ktoré je zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru. „Záruky zakotvené v tomto ustanovení zahrňujú povinnosť súdu poskytnúť dostatočné odôvodnenie rozhodnutia (H. v. Belgicko, 1987). Odôvodnené rozhodnutie je pre účastníkov dôkazom, že ich vec bola skutočne prejednaná a tak prispieva k lepšej prijateľnosti rozhodnutia (Magnin v. Francúzsko, 2012).“ Právo na spravodlivé súdne konanie je podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky implikované aj v základnom práve na súdnu ochranu chránenom prostredníctvom čl. 46 odsek 1 Ústavy SR. Kým vo výroku rozsudku súd vyslovuje, ako rozhodol, z odôvodnenia musí vyplynúť, prečo tak rozhodol.

18. Odôvodnenie je teda tou časťou písomného vyhotovenia rozsudku, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu, ktoré skutkové tvrdenia sporových strán boli preukázané, ktoré ich argumenty považoval za relevantné a ako vec právne posúdil. Právo na odôvodnenie rozhodnutia tak korešponduje právu strany uvádzať tvrdenia a prednášať argumenty, na ktoré má dostať riadnu odpoveď. Riadne a úplné odôvodnenie rozsudku je aj zárukou toho, že výkon súdnictva nie je arbitrárny a je aj predpokladom verejnej kontroly výkonu spravodlivosti. Preto zákon ustanovuje konkrétne vecné a obsahové požiadavky na obsah odôvodnenia rozsudku tak, aby z neho bola zrejmá vecná opodstatnenosť výroku rozsudku, ako aj zákonnosť a spravodlivosť samotného rozhodnutia i jemu predchádzajúceho konania. Dostatočné odôvodnenie je nevyhnutné aj z pohľadu práva neúspešnej strany namietat' konkrétne skutkové alebo právne závery súdu pri uplatňovaní prípadných opravných prostriedkov.

19. Kvalitatívnu vlastnosťou rozsudku je aj jeho preskúmateľnosť. Požiadavka preskúmateľnosti rozhodnutia je úzko spojená s už spomínanými garanciami práva na spravodlivé súdne konanie, konkrétne s povinnosťou súdu poskytnúť dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z recentnej judikatúry ústavného súdu je možné vyvodit' záver, že ak odôvodnenie rozhodnutia neposkytuje odpoveď na podstatné argumenty strán a tak porušuje požiadavky čl. 6 ods. 1 Dohovoru, resp. čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ide o nesprávny procesný postup súdu porušujúci právo na spravodlivý proces (pozri IV. ÚS 314/2020, IV. ÚS 80/2021 a II. ÚS 120/2020).

20. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná už v priebehu konania namietala naplnenie zákonného predpokladu upraveného v ustanovení § 15 odsek 2 Zákona o úveroch na bývanie, z dôvodu, že žalobca ako veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou. Z uvedeného dôvodu nemohlo z jeho strany dôjsť k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru.

21. Súd prvej inštancie svoj záver o neporušení povinnosti upravenej v ustanovení § 8 Zákona o úveroch na bývanie zo strany žalobcu založil na listinných dôkazoch predložených žalobcom v tom smere, že žalobca vychádzal z údajov poskytnutých žalovanou v žiadosti o poskytnutie úveru. Žalobca ďalej vykonal overenie príjmu žalovanej v registri Sociálnej poisťovni a vyžiadal si tiež výpis z registra klienta, z ktorého mal skúmať prípadnú existenciu iných záväzkov v bankových a nebankových finančných inštitúciách. Procesy vykonané v súvislosti so skúmaním schopnosti žalovanej splácať úver opísal v tzv. check liste.

22. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským podľa ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zároveň nebolo sporné, že medzi žalobcom a žalovanou došlo k uzavretiu Zmluvy o úvere podľa príslušných ustanoví Zákona o úveroch na bývanie.

23. Vzhľadom na nároky, ktoré na dodávateľa kladie úijné právo (pozri čl. 8 odsek 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, rozsudok Súdneho dvora z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais C-565/12, obdobne rozsudok C - 449/13) a s poukazom na ustanovenie § 8 Zákona o úveroch na bývanie je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo Zmluvy o úvere, súd prvej inštancie bude postupovať správne, pokiaľ vyhodnotí, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, Zákona o úveroch na bývanie a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonita žalovanej bola náležite skúmaná, že došlo k splneniu povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 8 a § 11 Zákona o úveroch na bývanie.

24. Veriteľ je v zmysle ustanovení § 8 a § 11 Zákona o úveroch na bývanie pri posúdení schopnosti klienta splácať úver povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu Zákona o úveroch na bývanie vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

25. Aj z dôvodovej správy k Zákonom o úveroch na bývanie vyplýva, že jeho ustanovenia zavádzajú povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať úver na bývanie na základe relevantných a aktuálnych informácií získaných z interných alebo hodnoverných externých zdrojov, od spotrebiteľa a finančného agenta a overovať informácie prostredníctvom registrov. Ustanovenie § 8 a 11 Zákona o úveroch na bývanie by malo zabezpečiť záujem veriteľov správne odhadnúť schopnosť spotrebiteľa splácať úver na bývanie a správať sa tak obozretne jednak z pohľadu návratnosti úveru na bývanie a jednak z pohľadu dôsledkov nezodpovedného požičiavania na strane spotrebiteľov.

26. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo žalobcovo skúmanie schopnosti žalovanej splácať úver, tak ako ho preukazoval pred súdom prvej inštancie nedostatočné a to hlavne čo sa týka jej výdavkov. Žalobca za overenie výdavkov na strane žalovanej vzal do úvahy výsledok z dopytu v Spoločnom registri bankových informácií (č.l. 161 súdneho spisu), výšky životného minima platného v čase žiadosti na dospelú osobu v sume 199,48 Eur (č.l. 168) a požadovanej rezervy NBS, nakoľko v žiadosti o poskytnutie úveru neboli uvedené žiadne výdavky žalovanej. Javí sa, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno, pokiaľ ide o skúmanie ďalších výdavkov žalovanej pred uzatvorením Zmluvy o úvere. Len všeobecný údaj týkajúci sa životného minima na plnoletú osobu, či požadovaná rezerva NBS nepreukazuje skutočné výdavky žalovanej. Pri získavaní relevantných informácií veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov tak, aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa. Z obsahu spisu nevyplýva, žeby sa žalobca vôbec dopytoval žalovanej ako potenciálneho klienta na jej pravidelné výdavky, ktoré by mohli ovplyvniť jej schopnosť splácať úver. Nie je tak zrejmé, či žalobca získal hodnoverné informácie o výdavkoch žalovanej na živobytie, ubytovanie, stravu, náklady na energie a pod. Pokiaľ teda veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver.

27. Pri overovaní bonity žalovanej nemal žalobca k dispozícii dostatočné údaje predovšetkým o výdavkoch žalovanej, čo vedie k záveru, že pri posudzovaní Žiadosti o úver nemal k dispozícii všetky relevantné údaje. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v predmetnom ustanovení nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta (žalovanej). Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posudzovať bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd dodáva, že nestačí len zhromaždiť si údaje o niektorých výdavkoch klienta (v tomto prípade výpis z registra SRBI).

28. Za danej situácie sa odvolací súd nemôže stotožniť so záverom súdu prvej inštancie o ne/splnení povinnosti žalobcu preňho plynúcich z citovaných ustanovení § 8 a § 11 Zákona o úveroch na bývanie, nakoľko sa odvolaciemu súdu javí, že v tejto súvislosti žalobca zanedbal svoju povinnosť odbornej starostlivosti, čo by malo mať za následok konštatovanie, že žalobca v zmysle ustanovenia § 15 odsek 2 Zákona o úveroch na bývanie nebol oprávnený požadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

29. Žalovaná ďalej v priebehu konania poukazovala na skutočnosť, že spolu so Zmluvou o úvere mala byť uzatvorená aj Zmluva o kreditnej karte, existenciou ktorej bol podmienený aj samotný úver na bývanie. Súd prvej inštancie sa s týmto argumentom vysporiadal v bode 27 odôvodnenia napadnutého rozsudku tak, že z tvrdenia svedka M. Y. (zamestnanec žalobcu) malo byť preukázané, že kreditná karta mala samostatnú zmluvu a že úver bol splácaný prostredníctvom iného účtu ako kreditná karta.

30. Vyššie uvedené odôvodnenie súdu prvej inštancie považuje odvolací súd za nepreskúmateľné a nedostatočné, nakoľko sa nevysporiadal s listinnými dôkazmi predloženými v konaní, konkrétne so Zmluvou o úvere a jej ustanovením v čl. VII., bod 1 (č.l. 14) ako aj Európskym štandardizovaným informačným formulárom k úveru na bývanie a jeho ustanovením v bode 7 (č.l. 18 druhá strana) a bode 12 (č.l. 19 druhá strana). Znenie zmluvy ako aj Formuláru naznačujú vzájomnú prepojenosť Zmluvy o úvere s vydaním kreditnej karty. Žalobca na podporu svojich tvrdení v tejto súvislosti okrem výsluchu svedka nepredložil žiaden iný dôkaz.

31. Ďalším podstatným argumentom žalovanej, s ktorým sa súd prvej inštancie náležite nevysporiadal, bol poukaz na skutočnú výšku poskytnutého úveru. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia

žiadnym spôsobom nevyplýva, ako sa súd prvej inštancie vysporiadal s nesúlados výšky poskytnutého úveru uvedeného v Zmluve o úvere s úverom reálne poskytnutým v zmysle výpisu z úverového účtu predloženého žalobcom.

32. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a dôvody, odvolací súd v súlade s ustanovením § 389 odsek 1 písm. b) C.s.p. rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Po vrátení veci súd prvej inštancie zaujme stanovisko k podstatnej argumentácii žalovanej týkajúcej sa povinnosti žalobcu ako dodávateľa posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou v zmysle ustanovenia § 8 a § 11 Zákona o úveroch na bývanie, a to v smere naznačenom odvolacím súdom a v danej súvislosti vyvodí dôsledky prípadného porušenia povinností dodávateľa, v zmysle ustanovenia § 15 Zákona o úveroch na bývanie. Súd prvej inštancie ďalej v novom rozhodnutí zaujme stanovisko k podstatnej argumentácii žalovanej týkajúcej sa prípadného podmieňovania poskytnutia úveru na bývanie uzatvorením inej zmluvy (zmieňovaná údajná zmluva o kreditnej karte) a týkajúcej sa správnosti podstatných údajov uvedených v Zmluve o úvere, vzhľadom na podozrenie z rozporu údajov v Zmluve o úvere so skutkovým stavom. Vyššie uvedené skutočnosti sú totiž podstatné z hľadiska určenia výšky prípadného dlhu žalovanej voči žalobcovi.

33. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie tiež o všetkých trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 odsek 3 C.s.p.).

34. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 odsek 2 C.s.p.).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 odsek 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).